

Guía Docente				
Datos Identificativos				2014/15
Asignatura (*)	Ergonomía, Accesibilidade, Deseño Universal e Adaptación Funcional	Código	653G01206	
Titulación	Grao en Terapia Ocupacional			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	5
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da SaúdeMedicina			
Coordinación	Santos del Riego, Sergio Eduardo	Correo electrónico	sergio.santos.delriego@udc.es	
Profesorado	Garcia Crespo, Maria Vanessa Santos del Riego, Sergio Eduardo	Correo electrónico	m.v.garcia@udc.es sergio.santos.delriego@udc.es	
Web				
Descrición xeral	<p>Esta asignatura persigue a adquisición e o desenvolvemento de competencias que permitan ao alumnado comprender e aplicar os coñecementos relacionados coa ergonomía, accesibilidade, deseño universal e adaptación funcional con perspectiva rehabilitadora e ocupacional.</p> <p>Descritores: Fundamentos da autonomía persoal nas actividades da vida diaria con e sen adaptacións e/ou produtos de apoio. Terapia Ocupacional para a integración do individuo no seu entorno. Aplicación da actividade ocupacional e estudo ergonómico.</p>			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A2	Explicar los conceptos teóricos que sostienen la terapia ocupacional, expresamente la naturaleza ocupacional de los seres humanos y su funcionamiento a través de las ocupaciones.
A8	Uso profesional y ético del razonamiento efectivo en todas las partes del proceso de terapia ocupacional.
A11	Trabajar para facilitar entornos accesibles y adaptados y promover la justicia ocupacional.
A12	Colaborar con comunidades para promover la salud y el bienestar de sus miembros mediante la participación en la ocupación.
A19	Apreciar y respetar las diferencias individuales, creencias culturales, costumbres y su influencia sobre la ocupación y la participación.
B3	Aplicar un pensamiento crítico, lógico y creativo.
B6	Comportarse con ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional.
B8	Capacidad de análisis y de síntesis.
B24	Habilidades de gestión de la información (habilidad para buscar y analizar información proveniente de diversas fuentes).
B31	Apreciación de la diversidad y de la multiculturalidad.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)		Competencias da titulación	
Adquisición dos coñecementos teóricos previos na práctica sobre ergonomía, accesibilidade e deseño universal.	A2	B31	
Fundamentación teórica da Terapia Ocupacional na intervención sobre o medio: influencia do contorno sobre a ocupación humana.	A11		
Adquisición de destrezas de observación e análise do medio: avaliación das condicións do medio social no que as persoas desenvolven as súas ocupacións e da interacción establecida entre os condicionantes individuais, os facilitadores/obstaculizadores do contorno e as demandas da actividade, promovendo a sostenibilidade medio-ambiental.	A11 A19	B3	
Desenvolvemento do pensamento analítico e crítico aplicado á valoración e ao asesoramento en materia de accesibilidade: planificación dun proceso estruturado de intervención (valoración, asesoramento/propostas de mellora, rexistro) e deseño de contornos favorables e sostenibles á ocupación e potenciadores da autonomía.	A8 A11	B3	

Potenciación de habilidades e rigor técnico para o rexistro da información procedente da intervención: desenvolvemento de destrezas de comunicación con outros profesionais e con usuarios, e aprendizaxe para a elaboración de informes técnicos.	A11	B8 B24	C1
Fomento dunha perspectiva social: situar ao estudante nun tipo de intervención comunitaria, potenciando a colaboración con outros profesionais do ámbito do social e, en definitiva, promovendo a súa cooperación hacia a xusticia ocupacional de persoas saudables en contornos sostibles.	A11 A12	B6	

Contidos	
Temas	Subtemas
<p>Tema 1.- Barreiras arquitectónicas: Proxectar sen barreiras I (Práctica aplicada, primeiro contacto para unha nova visión do contorno e do mundo).</p> <p>Prof. Sergio Santos del Riego.</p>	<p>Domicilio.</p> <p>Edificios e vías públicas.</p> <p>Transporte.</p> <p>Comunicación.</p> <p>Outros.</p>
<p>Tema 2.- Modelos inclusivos para a autonomía persoal, vida digna e independente.</p> <p>Barreiras físicas e socioculturais.</p> <p>Discriminación. Outras barreiras: Exclusión Social e Marxinación Social.</p> <p>Prof. Sergio Santos del Riego.</p>	<p>Modelo Rehabilitador contra Modelo Social. A unión fai a forza.</p> <p>Barreiras físicas e socio-culturais.</p> <p>Socioloxía da Desigualdade.</p> <p>Marxinación social: Conceptos histórico, actual e segundo satisfacción das necesidades.</p> <p>Exclusión social.</p> <p>Exclusión social e Marxinación social.</p> <p>Barreiras Sociais e Culturais.</p> <p>Colectivos de exclusión/marxinación/desfavorecidos sociais.</p>
<p>Tema 3.- Conceptos básicos oficiais: Accesibilidade, Deseño Universal, Adaptación Funcional e Ergonomía. Accesibilidade en Europa, en España e en Galicia: Xeneralidades.</p> <p>Prof. Sergio Santos del Riego.</p>	<p>Conceptos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Accesibilidade. - Deseño Universal. - Adaptación Funcional. - Ergonomía. <p>Accesibilidade en Europa.</p> <p>Accesibilidade en España.</p> <p>Accesibilidade en Galicia.</p> <p>Estudos específicos de accesibilidade (Docencia non presencial de estudantes).</p>
<p>Tema 4.- A participación social universal no Contorno.</p> <p>Prof. Sergio Santos del Riego.</p>	<p>Contorno: Xeneralidades e Conceptos.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Accesibilidade/Contorno. Concepto europeo. - Sostibilidade medio-ambiental. - Tipos de Contornos. - Barreiras arquitectónicas. Supresión de barreiras. - Escalas de valoración de accesibilidade/contorno: Housing Enabler. - Simboloxía de accesibilidade.
<p>Tema 5.- O Deseño Universal para a Accesibilidade.</p> <p>Prof. Sergio Santos del Riego.</p>	<p>Principios/fundamentos básicos do Deseño Universal: Ron Mace.</p> <p>Principios do Deseño Universal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obstáculos no contorno cotidiano. - Un asunto de Inclusión. - Deseño Universal. - Visitabilidade e Adaptabilidade. - Saúde e Seguridade. <p>Criterios do Deseño Universal.</p> <p>Accesibilidade, Arquitectura e Terapia Ocupacional.</p>

<p>Tema 6.- Técnicas de prevención de riscos laborais. Prof. Sergio Santos del Riego.</p>	<p>Prevención de riscos laborais (PRL):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conceptos básicos sobre seguridade e saúde. - Especialidades de PRL: Seguridade no traballo, Hixiene industrial e Ergonomía e Psicosocioloxía aplicada. - Riscos: condicións de seguridade, ambientais, ergonómicas e psicosociais. - Técnicas específicas de seguemento e control dos riscos laborais. - Promoción da prevención. - Técnicas afíns.
<p>Tema 7.- Ergonomía. Prof. Sergio Santos del Riego.</p>	<p>Xeneralidades e conceptos. Tipos de Ergonomía. Ergonomía. Ergonomía laboral. Ergonomía e Discapacidade. Práctica.</p>
<p>Tema 8.- Marco xurídico e legal da Accesibilidade e o Deseño Universal. Prof. Sergio Santos del Riego.</p>	
<p>Tema 9.- Robótica e Domótica. Proxectar sen barreiras II. Prof. Sergio Santos del Riego.</p>	<p>Control do contorno: Xeneralidades.</p>
<p>Tema 10.- Intervención sobre o contorno desde a Terapia Ocupacional. Profª. Vanessa García Crespo.</p>	<p>Argumentación e motivación teórica. Influencia do contorno sobre a ocupación. Actuación sobre o contorno segundo as áreas de ocupación. Metodoloxía de intervención de Terapia Ocupacional sobre o ambiente.</p>
<p>Tema 11.- Adaptación funcional e accesibilidade universal. Profª. Vanessa García Crespo.</p>	<p>Diferencia conceptual entre adaptación funcional e accesibilidade universal e deseño universal. Valoración de Terapia Ocupacional aplicada a ambas as dúas intervencións. Asesoramento de Terapia Ocupacional segundo os diferentes contornos de execución.</p>
<p>Tema 12.- Deseño ergonómico de produtos. Profª. Vanessa García Crespo.</p>	<p>Obxectivos do deseño ergonómico. Recomendacións baseadas en datos antropométricos. Recomendacións baseadas en características individuais dos individuos.</p>
<p>Tema 13.- Adaptación funcional/Axuste razoable no domicilio. Profª. Vanessa García Crespo.</p>	<p>Planificación da intervención: valoración e asesoramento desde a Terapia Ocupacional. Deseño de contornos funcionais no domicilio. Realización de informes técnicos. Razoamento aplicado a casos prácticos.</p>
<p>Tema 14.- Adaptación funcional/Axuste razoable no medio escolar e no posto de traballo. Profª. Vanessa García Crespo.</p>	<p>Planificación da intervención: valoración e asesoramento desde a Terapia Ocupacional. Deseño de contornos funcionais no traballo. Realización de informes técnicos. Razoamento aplicado a casos prácticos.</p>
<p>Tema 15.- Metodoloxías de axuste suxeito-contorno-ocupación aplicadas ao posto de traballo. Profª. Vanessa García Crespo.</p>	<p>Os métodos de axuste como medio para a integración laboral e social. Análise de diferentes métodos de axuste (método de perfís LB, ErgoDis IBV, EAM, AMAS). Aplicación de métodos de axuste a casos prácticos.</p>

Planificación

Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais

Sesión maxistral	15	30	45
Aprendizaxe colaborativa	30	43	73
Proba mixta	2	0	2
Actividades iniciais	2	0	2
Atención personalizada	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade é común que se reserve a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso casi exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Aprendizaxe colaborativa	Técnica de traballo de grupo e exposición pública durante a clase.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.
Actividades iniciais	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensinanza-aprendizaxe co fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para acadar os obxectivos que se queren acadar, vinculados a un programa formativo. Con ela se pretende obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos, que partan dos coñecementos previos do alumnado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	A atención personalizada farase, globalmente, mediante titorías personalizadas directas e virtuais, individuais e grupais.

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Avaliación na modalidade de Proba mixta.	0
Aprendizaxe colaborativa	- Rúbricas do estudante/estudante e do estudante/profesor que realizarán ambos os dous profesores da materia. As rúbricas presentaranse ao inicio do curso. - As rúbricas do estudante/estudante e do estudante/profesor valorarán traballos tutelados (TT) individuais presentados por cada estudante en grupo grande (GG). A proba evaluadora realizarase sobre os contidos de dos TT presentados por cada estudante en GG. Algunos aspectos significativos de las rúbricas de evaluación del estudiante por el profesor: 1.- Asistencia a clase: 1 punto. Cada profesor pasará relación de firma para el alumnado en las clases. 2.- En las respectivas rúbricas de cada profesor dos puntos se determinarán en una prueba evaluadora que se realizará en los respectivos TGR de las dos últimas tardes de clase.	50
Proba mixta	- Exame: 5 puntos (media de ambos os dous profesores sobre cinco puntos).	50

Observacións avaliación

1.- CRITERIO XERAL DE AVALIACIÓN: A avaliación final dos estudantes realizarase segundo os seguintes criterios: un 50% corresponderá á avaliación continua (5 puntos) e un 50% á avaliación do exame final (5 puntos).

2.- AVALIACIÓN CONTINUA: A nota final da avaliación continua é a media das dúas medias, unha do Prof. Santos del Riego e outra da Profª. Vanessa García Crespo. En concreto, cada profesor fará a media das rúbricas (estudiante/estudiante e estudiante/profesor) avaliadas sobre cinco puntos. As rúbricas presentaranse aos estudantes nas actividades iniciais da materia.

Na avaliación continua, por independente, cada profesor avaliará a asistencia e, cos matices que se expresen na primeira xornada de Actividades Iniciais, parte ou a totalidade dos seguintes criterios: a participación en actividades e debates dirixidos (habilidades de comunicación, razoamento e discurso), a resolución das actividades teórico-prácticas propostas, a exposición de traballos individuais e/ou grupais (organización e estrutura, presentación, dinamización do grupo) e a integración dos contidos teóricos aplicados á intervención práctica.

As avaliacións continuas realizaranse con RÚBRICAS sobre 5 puntos, que se obteñen da media das seguintes:

- RÚBRICA DE AVALIACIÓN DO ESTUDANTE POLO ESTUDANTE: Avaliación do estudante realizada por compañeiros de clase.

- RÚBRICA DE AVALIACIÓN DO ESTUDANTE POLO PROFESOR: Avaliación do estudante realizada polo profesor. Entre outros, inclúe un ítem de asistencia sobre 1 punto. Como parte desta rúbrica cada profesor realizará unha proba parcial os últimos días de clase para avaliar os coñecementos adquiridos a través das presentacións de traballos e actividades teórico-prácticas realizadas na clase.

3.- EXAME: A nota final do exame é a media da parte de exame realizada por cada profesor avaliadas sobre cinco puntos. Revisaranse as puntuacións emitidas polos profesores nos prazos e formas oficiais establecidos.

A calificación final da materia expresarase segundo ao establecido no art.5 do RD 1125/2003, do 5 de setembro, polo que se establece o sistema europeo de créditos e o sistema de calificacións nas titulacións universitarias de carácter oficial e validez en todo o territorio nacional (publicado no BOE do 18 de setembro de 2003). Sistema de calificacións: suspenso (0-4,9), aprobado (5-6,9), notable (7-8,9), sobresaínte (9-10), matrícula de honra (graciable).

4.- CALIFICACIÓN FINAL: A calificación final será o resultado da suma de ambas as dúas puntuacións medias (avaliación continua e exame), sempre que o alumno alcance o mínimo de 2,5 puntos en cada unha das calificacións finais (avaliación continua e exame). De non ser así, o alumno estará suspenso coa calificación que determinen os profesores independentemente da suma final obtida. Non se revisan as calificacións finais. As últimas apreciacións contextuais sobre as calificacións finais, previas á formalización na aplicación informática, queda baixo a consideración do profesor responsable da materia.

Fontes de información

Bibliografía básica

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Estancias Prácticas II/653G01210

Materias que continúan o temario

Observacións

1.- Para axudar a conseguir un contorno inmediato sostible e cumprir o obxectivo estratéxico 9 do " I Plan de Sostenibilidade Medio-ambiental Green Campus FCS", os traballos documentais que se realicen nesta materia:

a.- Na súa maioría se solicitarán en formato virtual e soporte informático.

b.- De realizarse en papel:

- Non se empregarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a impresión de borradores.

2.- O profesor responsable resérvase a posibilidade de realizar algún cambio na avaliación ou outros aspectos que serán notificados aos estudantes coa suficiente antelación.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías